

РЕШЕНИЕ

№ 2443

гр. София, 14.09.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. III-Б СЪСТАВ, в публично заседание на четиринадесети юни през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Теменужка Симеонова

Членове: Хрипсима К. Мъгърдичян
Десислава Алексиева

при участието на секретаря Михаела Огн. Митова
като разгледа докладваното от Хрипсима К. Мъгърдичян Въззивно гражданско дело № 20211100511786 по описа за 2021 година

Производство по реда на чл.258 и сл. от ГПК.

С решение от 29.07.2021 год., постановено по гр.дело №52000/2019 год. по описа на СРС, ГО, 67 с-в, е признато за установено по предявления по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК от ЗК „Л.И.“ АД срещу П. О. В. иск с правно основание чл. 274, ал. 2 КЗ /отм./, че ответницата дължи на ищеца сумата от **2 501.45 лв.**, представляваща регресно вземане във връзка с изплатено застрахователно обезщетение, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от 19.09.2018 го. до окончателното ѝ изплащане, за която сума е издадена заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК по ч.гр.дело №61593/2018 год. по описа на СРС, ГО, 67 с-в и ответницата е осъдена да заплати на ищеца на основание чл. 78, ал. 1 ГПК направените разноски в исковото производство в размер на 505.12 лв., както и направените разноски в заповедното производство в размер на 100.02 лв.

Срещу решението е подадена в законоустановения срок по чл. 259, ал. 1 ГПК въззивна жалба от ответницата П. О. В., чрез назначения ѝ особен представител. Жалбоподателката поддържа, че по делото било безспорно, че на 22.09.2014 год. била управлявало процесния автомобил, застрахован при ищеца по договор за застраховка „гражданска отговорност“, като предизвикала настъпването на пътнотранспортно произшествие, в резултат на което собственикът на другия /увредения/ автомобил бил предявил претенция за имуществени вреди и ищецът му бил изплатил обезщетение. Същевременно спорен бил въпросът дали ответницата била или не правоспособен водач към момента на настъпването на произшествието. Според съдебната практика под „без свидетелство за правоуправление“ по

смисъла на чл. 274, ал. 2 КЗ /отм./ трябвало да се разбира, че водачът никога не е придобивал правоспособност за съответния вид превозно средство или че правоспособността му е била отнета. Водачът обаче бил правоспособен ако само не бил носел своето свидетелство за правоуправление при настъпване на застрахователното събитие, като в този случай застрахователят няма право на регресна претенция. Нормата на чл. 274, ал. 2 КЗ /отм./ била аналогична с разпоредбата на чл. 500, ал. 2 КЗ. Изводът на СРС, че ответницата е неправопособен водач бил необоснован. Представените по делото протокол за ПТП и акт за установяване на административно нарушение не удостоверявали, че ответницата въобще не е разполагала с правоспособност. Издаденото наказателно постановление, което не било влязло в сила, било негодно да установи подобно обстоятелство. А отрицателните факти подлежали на общо основание – чл. 154, ал. 1 ГПК, съгласно разясненията, дадени с Тълкувателно решение № 1 от 02.04.2014 год. на ВКС по тълк.дело № 1/2014 год., ОСГТК и Тълкувателно решение № 6 от 15.07.2014 год. на ВКС по тълк.дело № 6/2013 год., ОСГТК. В случая първоинстанционният съд не бил освобождавал ищеца от доказателствена тежест по отношение на правопораждащия факт, а именно, че ответницата е неправоспособен водач. Ищецът обаче не бил ангажирал каквито и да било доказателства в тази насока. Ето защо моли обжалваното решение да бъде отменено, а искът – отхвърлен.

Ответникът по жалбата ЗК „Л.И.“ АД счита, че решението на СРС следва да бъде потвърдено. Претендира и присъждането на направените разноски по делото и юрисконсултско възнаграждение.

Софийски градски съд, след като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба пороци на атакувания съдебен акт и възражението на насрещната страна, намира за установено следното:

Предявен е за разглеждане по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК иск с правно основание чл. 274, ал. 2 КЗ.

Съгласно разпоредбата на чл.269 от ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Настоящият съдебен състав приема, че първоинстанционното решение е валидно и допустимо. Не е допуснато и нарушение на императивни материални норми.

Решението е правилно, като на основание чл.272 от ГПК въззивният състав препраща към мотивите, изложени от СРС. Независимо от това и във връзка с доводите във въззивната жалба е необходимо да се добави и следното:

Разпоредбата на чл. 274, ал. 2 КЗ /която се явява приложимо право в настоящия случай, доколкото е действала както към момента на настъпване на събитието, така и към момента, когато ищецът твърди, че е изплатил застрахователно обезщетение на увредения/ дава право на застрахователя да предяви регресен иск срещу причинителя, застрахован по договора за застраховка „Гражданска отговорност“, в случая, когато последния при настъпването на

ПТП е управлявал моторното превозно средство без свидетелство за управление.

Действалата към момента на процесното ПТП разпорежда на чл. 150 от Закона за движение по пътищата въвежда изискването всяко пътно превозно средство, което участва в движението по пътищата, отворени за обществено ползване, да се управлява от правоспособен водач – последният трябва да притежава свидетелство за управление, валидно за категорията, към която спада управляваното от него МПС. В този смисъл хипотезата на чл. 274, ал. 2 КЗ /отм./ обхваща случаите, в които водачът въобще няма издадено такова свидетелство за управление на МПС или издаденото свидетелство му е било отнето или иззето по реда на чл. 171, т. 4 ЗДвП /виж Решение № 80 от 16.09.2014 год. на ВКС по т.дело № 897/2012 год., II т. о., ТК/. В този случай, както и в този по чл. 226, ал. 3 КЗ, се касае за освобождаване на застрахователя от задължението му към застрахования, тъй като първият никога не отговаря за умишлено причиняване на риска от застрахования или при такова негово поведение, което увеличава риска в степен, в която той не носи отговорност /като при управлението на МПС при липса на правоспособност/. Т.е., съгласно обсъжданите разпоредби застрахователният договор се прекратява и застрахователят се освобождава от своето задължение към застрахованото лице да извърши застрахователно плащане, но не се освобождава от задължението си да престои на увреденото лице. Налице е хипотеза на изпълнение на чуждо задължение – чл. 74 ЗЗД, като регресното право на застрахователя не е същинско застрахователно право, подобно на това по смисъла на чл. 213, ал. 1 от КЗ /отм./, а възниква по силата на закона при наличието на вече прекратено застрахователно правоотношение поради причиняване на застрахователното събитие от страна на застрахования било умишлено, било поради управление на превозното средство без свидетелство за управление.

Следователно две групи факти обуславят възникването на регресното право на застрахователя срещу отговорния за деликта, установяването на които е в тежест на ищеца /съгласно чл. 154, ал. 1 ГПК/, а именно: 1/ наличието на валиден договор за застраховка „гражданска отговорност“ между страните по делото, от една страна и от друга – прекратяване на същия и освобождаване на застрахователя от необходимостта да извърши застрахователно плащане поради причинен от застрахования деликт по време на управление на МПС без свидетелство за управление и 2/ заплащането на обезщетение за претърпените вреди на третото увредено лице, както и какъв е размера на дължимото обезщетение.

В разглеждания случай във въззивното производство е безспорно съществуването на валиден договор за застраховка „гражданска отговорност“, който покрива и отговорността на ответницата – ангажираната по делото и неоспорена застрахователна полица съдържа всички реквизити по чл. 184, ал. 1 и ал. 3 КЗ /отм./, както и че действията на ответницата съставляват граждански деликт – тя е нарушила правилото на чл. 6, т. 1 ЗДвП. Т.е., деянието ѝ е противоправно, като в пряка причинна връзка от него за собственика на увредения лек автомобил „Форд Фиеста“ с рег.№***** – В.Г.В., са произлезли имуществени вреди. Вината се предполага – чл.45, ал.2 от ЗЗД. Не се спори също така, че стойността на ремонта

по средни пазарни цени на лек автомобил „Форд Фиеста” към момента на настъпване на процесното ПТП възлиза на 2 481.45 лв., като ищецът е заплатил на собственика на увреденото МПС застрахователно обезщетение в посочения размер, за определянето на което е направил ликвидационни разноси от 20 лв.

Единственият спорен между страните въпрос е свързан с това дали ответницата е неправопособен водач.

С оглед посоченото вече по-горе и при съвкупната преценка на събраните писмени доказателства по делото и отчитайки формалната доказателствена сила на протокола за ПТП, установяващ, че изявленията в него принадлежат на подписалите му лица, в т.ч. ответницата – чл. 180 ГПК и въпреки, че актът за установяване на административно нарушение /както и наказателното постановление/ няма задължителна сила за гражданския съд /чл. 300 ГПК/, предвид липсата на други доказателства, които да опровергават механизма на ПТП, въззивният съд приема, че ответницата е управлявала процесния автомобил "БМВ Х 5" с рег.№***** без свидетелство за управление. Доколкото протоколът за ПТП обективира изявление на ответницата за осъществяване на факт, който е в тежест на доказване на насрещната страна, той съдържа и извънсъдебно признание относно начина на управление на МПС от нейна страна, което при преценката му по реда на чл. 175 ГПК с оглед останалите данни по делото следва да се приеме, че отговаря на истината. Следователно към момента на настъпване на ПТП ответницата не е била правоспособен водач /липсват доказателства да има издадено свидетелство за управление на МПС/.

В този смисъл законосъобразно първоинстанционният съд е приел, че ищецът се легитимира като кредитор на претендираното регресно вземане по чл. 274, ал. 2 КЗ /отм./ и е уважил изцяло релевираната претенция, ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение по чл. 420 ГПК до окончателното изплащане – чл. 422, ал. 1 ГПК.

Ето защо въззивната жалба следва да се остави без уважение, а решението на СРС – потвърдено, като правилно.

По отношение на разноските:

При този изход на спора и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК жалбоподателката /ответницата/ следва да бъде осъдена да заплати на ищеца направените разноси във въззивното производство за възнаграждение за особен представител в размер на 202.55 лв. и сумата от 100 лв. – юрисконсултско възнаграждение.

На основание чл. 280, ал. 3 ГПК настоящето решение не подлежи на касационно обжалване.

Предвид изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решението от 29.07.2021 год., постановено по гр.дело №52000/2019 год. по описа на СРС, ГО, 67 с-в.

ОСЪЖДА П. О. В. с ЕГН *****, с адрес: гр.София, ж.к.***** вх.***** ап.64, да заплати на ЗК „Л.И.“ АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр.София, ул.*****, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК направените разноси във въззивното производство за възнаграждение за особен представител в размер на 202.55 лв. и сумата от 100 лв. – юрисконсултско възнаграждение.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____